

บทบรรณาธิการ เล่ม ๑๔

คำถาม การสั่งรับฟ้องแย้ง ศาลจะสั่งรับฟ้องแย้งแต่เฉพาะบางส่วนได้หรือไม่
คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๓๑/๒๕๕๒ โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสามออกจากที่ดินและบ้านพิพาทโดยอ้างว่า จำเลยทั้งสามขายที่ดินและบ้านพิพาทให้แก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยทั้งสามโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและบ้านพิพาทให้แก่โจทก์โดยไม่มีการซื้อขายกันจริงเพื่อที่โจทก์จะไปดำเนินการกู้ยืมเงินจากธนาคาร อ. และนำที่ดินและบ้านพิพาทจำนองเป็นประกันหนี้แทนจำเลยทั้งสอง ประเด็นข้อพิพาทจึงมีว่า โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านพิพาทหรือไม่ หากฟังข้อเท็จจริงได้ตามที่จำเลยทั้งสามให้การไว้ดังกล่าว โจทก์ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสามและต้องดำเนินการคืนที่ดินและบ้านพิพาทให้แก่จำเลยทั้งสาม ฟ้องแย้งของจำเลยทั้งสามในส่วนที่ขอให้โจทก์รับเงินเพื่อไปไถ่ถอนและจดทะเบียนโอนที่ดินและบ้านพิพาทคืนให้แก่จำเลยทั้งสามตามคำขอท้ายฟ้อง จึงเป็นเรื่องเดียวกันกับฟ้องเดิมขอที่จำเลยทั้งสามจะฟ้องแย้งมาในคำให้การได้

ส่วนฟ้องแย้งของจำเลยทั้งสามที่อ้างว่า จำเลยทั้งสามมอบหมายให้โจทก์ไปดำเนินการกู้ยืมเงินและจำนองที่ดินและบ้านพิพาทแทนจำเลยทั้งสาม แต่โจทก์กลับเบียดบังที่ดินและบ้านพิพาทของจำเลยทั้งสามเป็นการจงใจกระทำละเมิดต่อจำเลยทั้งสามให้ได้รับความเสียหาย จึงขอให้โจทก์ชดใช้ค่าทดแทนเดือนละ ๕๐,๐๐๐ บาท ฟ้องแย้งในส่วนนี้เป็นเงื่อนไขที่ศาลจะต้องพิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงก่อนว่าโจทก์ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านพิพาทโดยจำเลยทั้งสามเป็นเจ้าของที่แท้จริง แล้วจึงจะพิจารณาได้ว่าโจทก์จงใจที่จะกระทำละเมิดจำเลยทั้งสามโดยแก่งัดฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสามให้ออกไปจากที่ดินและบ้านพิพาท รวมทั้งพิจารณากำหนดค่าทดแทนตามที่จำเลยทั้งสามขอในคำขอท้ายฟ้อง ฟ้องแย้งของจำเลยทั้งสามในส่วนนี้จึงเป็นการอ้างว่าโจทก์จงใจทำละเมิดจำเลยทั้งสามซึ่งเป็นคนละเรื่องกับฟ้องเดิมและเป็นเรื่องอื่นไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิมพอที่จะรวมพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๗ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๑๗๙ วรรคท้าย

คำถาม ในคดีอาญา การยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต้องปฏิบัติอย่างไร และผู้พิพากษาที่ไม่ใช่ผู้พิพากษาที่ระบุชื่อตามคำร้องขออนุญาตฎีกา จะอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๕๑/๒๕๕๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๘ เดือน ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาแก้ลงโทษจำคุกจำเลย ๔ เดือน จึงต้องห้ามมิให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง จำเลยฎีกาว่าข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือตามพยานหลักฐานจำเลยว่าโจทก์ร่วมได้ลงมือประทุษร้ายร่างกายจำเลย เป็นเหตุให้

จำเลยจำต้องกระทำเพื่อป้องกันและหากฟังว่าจำเลยกระทำความผิดก็มีเหตุสมควรรอการลงโทษเป็นการโต้แย้งดุลพินิจการรับฟังพยานและการลงโทษจำเลย จึงเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้ามตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว เว้นแต่ถ้าผู้พิพากษาคนใดซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิเคราะห์เห็นว่าข้อความที่คัดค้านนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดและอนุญาตให้ฎีกาหรืออธิบดีกรมอัยการลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาว่ามีเหตุอันควรที่ศาลสูงสุดจะได้วินิจฉัยก็ให้รับฎีกานั้นไว้พิจารณาต่อไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ ซึ่งขั้นตอนในการที่จะขอให้ผู้พิพากษาอนุญาตให้ฎีกาดังกล่าว มิได้มีบัญญัติวางหลักเกณฑ์ไว้โดยเฉพาะใน ป.วิ.อ. จึงต้องนำบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๘ วรรคท้าย มาใช้บังคับโดยอนุโลมตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ กล่าวคือ จำเลยต้องยื่นคำร้องพร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นขอให้ผู้พิพากษาคนใดซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ภาค ๗ อนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้ แต่ตามคำร้องคงเพียงขอเฉพาะผู้พิพากษาสองคนซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นโดยระบุชื่อให้อนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงโดยมิได้ระบุถึงผู้พิพากษาคนอื่นซึ่งพิจารณาในศาลชั้นต้นหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ดังนี้ การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาในศาลชั้นต้นคนหนึ่งไม่ใช่ผู้พิพากษาที่จำเลยระบุชื่อตามคำร้องมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงโดยลำพังจึงไม่มีผลเป็นการอนุญาตให้ฎีกาที่ขอด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ เพราะมิได้ต้องด้วยความประสงค์ของจำเลยในการที่จะขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาในศาลชั้นต้นคนนั้นเป็นผู้อนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตลอดทั้งมิได้ผ่านหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

คำถาม คดีอาญาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง หากศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยให้ จะมีการฎีกาต่อมาได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๙๗๔/๒๕๕๒ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๕ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยหลังลดโทษแล้ว ๖ เดือน เมื่อคดีนี้ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลยแต่รอการลงโทษไว้ย่อมต้องห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ อุทธรณ์ของโจทก์ที่ขอให้ไม่รอการลงโทษจำคุกจำเลยเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งต้องห้ามการที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์มาทุกข้อและศาลอุทธรณ์ภาค ๔ รับวินิจฉัยให้ จึงเป็นการไม่ชอบ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ จะพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นโดยไม่รอการลงโทษจำคุกจำเลยในความผิดฐานนี้ ก็ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่จำเลยที่จะฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงเนื่องจากเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่งประกอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ และปัญหาว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๔ รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์เป็นการชอบหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายเกี่ยว

กับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยจะมีได้ยกขึ้นฎีกาศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ ประกอบมาตรา ๒๒๕

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ในส่วนความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ และยกฎีกาของจำเลยในความผิดฐานนี้ด้วย นอกจากนี้ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

คำถาม ความผิดซึ่งหน้าอย่างแท้จริงตาม ป.วิ.อ. ไม่ต้องมีหมายจับตามมาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งตำรวจจะจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับตามมาตรา ๗๘ (๑) นั้น ต้องเป็นความผิดตามบัญชีท้าย ป.วิ.อ. หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๕๙/๒๕๔๒ จำเลยที่ ๑ เป็นตัวการร่วมกระทำผิดกับจำเลยที่ ๒ การที่จำเลยที่ ๒ ขายเมทแอมเฟตามีนให้แก่เจ้าพนักงานตำรวจนั้น ย่อมเป็นความผิดซึ่งหน้า เมื่อจำเลยที่ ๒ ถูกจับกุมในเขตท้องที่สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนแล้วได้นำเจ้าพนักงานตำรวจไปจับกุมจำเลยที่ ๑ ในเขตท้องที่สถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกรเป็นการต่อเนื่องกันทันทีเช่นนี้จึงถือได้ว่าเป็นการจับกุมจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดซึ่งหน้าด้วยเช่นกัน ซึ่งหากล่าช้าจำเลยที่ ๑ อาจหลบหนีไปได้ และจากการตรวจค้นตัวจำเลยที่ ๑ ยังได้เมทแอมเฟตามีนอีกด้วย ดังนั้น แม้เจ้าพนักงานตำรวจเข้าจับกุมจำเลยที่ ๑ ในห้องพักของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นที่รโหฐานก็ตาม ก็ย่อมมีอำนาจจับกุมได้โดยชอบตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๘๑ (๑), ๙๒ (๒) เมื่อการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องกันทั้งในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนและสถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร ดังนั้น พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนซึ่งเป็นท้องที่ที่จับกุมจำเลยที่ ๒ ผู้ร่วมกระทำผิดกับจำเลยที่ ๑ จึงมีอำนาจสอบสวนได้โดยชอบตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสาม (ก) โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๐

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๒๘/๒๕๔๔ นายดาบตำรวจ ว. กับพวกเห็นจำเลยจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนให้แก่สายลับ เมื่อเข้าตรวจค้นบ้านก็พบเมทแอมเฟตามีนอีกหนึ่งเม็ดซึ่งจำเลยรับว่าเป็นของจำเลย การกระทำของนายดาบตำรวจ ว. กับพวกกระทำต่อเนื่องกัน เมื่อพบเห็นจำเลยกระทำความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ และฐานมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอันเป็นความผิดซึ่งหน้าตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๘๐ นายดาบตำรวจ ว. กับพวกจึงมีอำนาจจับจำเลยได้โดยไม่ต้องมีหมายจับตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๗๘ (๑)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๔๕๔/๒๕๔๔ เจ้าพนักงานตำรวจผู้ร่วมจำเลยได้แอบซุ่มดูอยู่ที่หน้าบ้านจำเลยห่างประมาณ ๓๐ เมตร ชุดหนึ่ง และ ๒๐ เมตรอีกชุดหนึ่ง เห็นสายลับมอบธนบัตรให้จำเลย แล้วจำเลยไปนำสิ่งของที่ซุกซ่อนมามอบให้สายลับซึ่งเป็นเมทแอมเฟตามีน ๔ เม็ด การที่เจ้าพนักงานตำรวจเห็นการกระทำดังกล่าวของจำเลย

เป็นการเห็นจำเลยกำลังกระทำความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน การกระทำของจำเลย จึงเป็นความผิดซึ่งหน้า

คำพิพากษากฎีกาที่ ๒๘๔๘/๒๕๔๗ สืบตำรวจโท ส. แอบซุ่มดูอยู่ห่างจากหน้าห้องเกิดเหตุประมาณ ๘ เมตร เห็นจำเลยส่งมอบเมทแอมเฟตามีน ๑๐ เม็ด ให้แก่สายลับ เมื่อเข้าตรวจค้นภายในห้องเกิดเหตุก็พบเมทแอมเฟตามีนอีก ๘ เม็ด การกระทำความผิดของจำเลยกับการเข้าตรวจค้นและจับกุมของร้อยตำรวจเอก ม. กับสืบตำรวจโท ส. และพวกเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องกัน เมื่อพบเห็นจำเลยกำลังกระทำความผิดฐานจำหน่ายและฐานมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอันเป็นความผิดซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ จึงมีอำนาจค้นและจับจำเลยโดยไม่ต้องมีหมายค้นและหมายจับตามมาตรา ๗๘ (๑), ๗๒ (๒)

คำพิพากษากฎีกาที่ ๑๑๖๔/๒๕๔๖ ก่อนค้นบ้านที่เกิดเหตุ เจ้าพนักงานตำรวจได้แสดงบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแก่ พ. เจ้าของบ้านซึ่งเป็นมารดาของจำเลย และได้รับความยินยอมแล้ว เมื่อไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานตำรวจได้ขู่เชิญหรือหลอกลวงให้ พ. ให้ความยินยอมในการค้นแต่ประการใด แม้การค้นดังกล่าวจะทำโดยไม่มีหมายค้นที่ออกโดยศาลก็หาได้เป็นการค้นที่มีชอบแต่อย่างใดไม่ ประกอบกับก่อนทำการค้นเจ้าพนักงานตำรวจเห็นจำเลยโยนสิ่งของออกไปนอกหน้าต่าง เมื่อตรวจสอบดูพบว่า เป็นเมทแอมเฟตามีน จึงเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจพบจำเลยกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองอันเป็นความผิดซึ่งหน้าและได้กระทำลงในที่รโหฐาน เจ้าพนักงานตำรวจย่อมมีอำนาจจับจำเลยได้โดยไม่ต้องมีหมายจับหรือหมายค้นตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๗๘ (๑), ๗๒ (๒)

คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๗๕๑/๒๕๕๑ ร้านก๋วยเตี๋ยวของจำเลยขณะเปิดบริการมีไต้ที่รโหฐาน แต่เป็นที่สาธารณะสถาน เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองอันเป็นความผิดต่อกฎหมายย่อมมีอำนาจค้นจำเลยได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๓ และเมื่อตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีนอยู่ในครอบครองจำเลย การกระทำของจำเลยก็เป็นความผิดซึ่งหน้า เจ้าพนักงานตำรวจย่อมมีอำนาจจับจำเลยได้โดยต้องมีหมายจับตามมาตรา ๗๘ (๑)

คำพิพากษากฎีกาที่ ๔๙๕๘/๒๕๕๑ สายลับล่อซื้อเมทแอมเฟตามีนที่หน้าบ้านจำเลย เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมได้แอบซุ่มดูและเห็นเหตุการณ์ล่อซื้อดังกล่าว จึงเข้าตรวจค้นและจับกุมจำเลยเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจพบเห็นการกระทำความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน และฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอันเป็นความผิดซึ่งหน้า

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ